

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Belediyelerin Stratejik Planlama Süreçlerine Sivil Toplum Örgütlerinin Katılımı Hakkında Bilgi Notu*

* Bu yayın Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla STGM'nin sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Katılım Hakkı Projesi Bilgi Notu: 2

Belediyelerin Stratejik Planlama Süreçlerine Sivil Toplum Örgütlerinin Katılımı Hakkında Bilgi Notu*

Türkiye’de belediyelerin stratejik planlama süreçlerine sivil toplum örgütlerinin katılımı hakkında hazırlanan bu bilgi notu, Sivil Toplum Geliştirme Merkezi (STGM) tarafından yürütülmekte olan “Örgütlenme Özgürlüğü ve Katılım Hakkının Daha Fazla Geliştirilmesi için STK’lar ve Sivil Ağların Kapasitesinin Geliştirilmesi” projesi** kapsamında hazırlanmıştır. Bilgi notunun temel amacı 31 Mart 2019 yerel seçimleri sonrasında, kanun gereği belediyelerin hazırlamak zorunda olduğu stratejik planlama süreçlerine, sivil toplum örgütlerinin aktif ve etkili bir şekilde katılmasına¹ katkıda bulunmaktadır.

Kavramsal ve Hukuki Çerçeve

Yurttaşların kendileriyle ilgili alınan kararlara katılım hakkı vardır. Katılım hakkı uluslararası insan hakları belgelerinde açık bir şekilde ifade edilmiştir². Özel olarak “Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’nın Yerel Yönetimlerin Çalışmalarında Yer Alma Hakkına Dair Ek Protokolü”³, doğrudan yurttaşların yerel yönetimlere katılım hakkını düzenlemektedir. Ayrıca belli grupların yerel yönetimlere katılım hakkına yönelik özel düzenlemeler de bulunmaktadır. Örneğin, Avrupa Yerel ve Bölgesel İdareler Meclisi tarafından kabul edilen “Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı”⁴ gençlerin pek çok alanda kendileriyle ilgili yerel yönetim politikaların belirlenmesi ve uygulanması sürecinde yer alma hakkını içerir. Katılım hakkı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının Anayasal⁵ ve yasal bir hakkıdır.

Karar verme süreçlerine katılım hakkı serbest, adil ve düzenli aralıklarla yapılan seçimlerde, seçme ve seçilme hakkını, seçim dönemlerinin haricinde yurttaşların kendilerini ve kamuoyunu ilgilendiren tartışmalara ve süreçlere bireysel olarak veya sivil toplum örgütleri, sendikalar, profesyonel meslek örgütleri benzeri kurumlar aracılığıyla da aktif ve etkili bir şekilde dahil olmasını ve kamu hizmetlerinden herhangi bir ayrımcılık olmaksızın eşit şekilde faydalanılması öngören bir haktır. Bu haliyle katılım hakkı örgütlenme, barışçıl toplanma, ifade özgürlüğü ve bilgi edinme hakkının yanı sıra demokratik iyi yönetişimi gerektirir.

Avrupa Konseyi’nin “İyi Demokratik Yönetişimin 12 İlkesinde” de belirtildiği gibi “İyi Demokratik Yönetişim kamu yönetiminin tüm seviyelerinde bir gerekliliktir. Yerel düzeyde, yerel yönetimin yurttaşlara en yakın yönetim olması nedeniyle bu birinci derece öneme sahiptir.”⁶ İyi demokratik yönetişimin ilkelerinden birincisi katılım ve temsiliyet ilkesidir. Bu ilkeye göre “yurttaşlar yerel düzeydeki kamu aktivitelerinin merkezinde yer alır. Bu amaçla açık bir şekilde tanımlanmış yöntemlerle kamusal yaşama dahil edilirler.”

Öncelikle ifade etme gerekir ki, Türkiye’de yerel yönetimlerle ilgili mevzuat “hemşehri hukukuna” dayanır. İlk kez 1930’da oluşturulan Hemşehri hukuku, yürürlükte olan 2005 tarih ve 5393 sayılı

* Bu yayın Avrupa Birliği’nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla STGM’nin sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği’nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

** Avrupa Birliği’nin Mali Desteği ile gerçekleştirilen projede, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı (ABB) sivil toplum alt sektörü Lider Kuruluş ve Nihai Faydalanıcı olup, Sözleşme Makamı Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı Merkezi Finans ve İhale Birimi’dir (MFİB).

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Belediye Kanunu'nun 13. Maddesinde de varlığını korumuştur⁷. Buna göre herkes ikamet ettiği beldenin hemşehrisi sayılır. Bu açıdan herkesin belediyenin karar ve hizmetlerine katılma hakkı vardır. Ayrıca yapılacak sosyal ve kültürel çalışmalara meslek kuruluşlarının, sendikaların ve **sivil toplum kuruluşlarının** katılımı gerekir.

Türkiye Cumhuriyeti'nde yurttaşların katılım hakkını kullanabilmelerinin en önemli yollarından biri yerel yönetimlerin stratejik planlama süreçlerine aktif ve etkili bir şekilde katılmalarıdır. Yerel yönetimlerle ilgili mevzuatta stratejik planların katılımcı bir yöntemle hazırlanması ve uygulanması esas alınmıştır.

Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9. Maddesine göre, "Kamu idareleri; kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar."⁸

Bu amaçla 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41. maddesinde, yerel seçimlerden sonraki 6 ay içinde stratejik planının hazırlanması gerektiği belirtilmektedir. Aynı maddeye göre belediye meclisine sunulacak planın, üniversitelerin, **meslek odalarının** ve konuyla ilgili **sivil toplum örgütlerinin** görüşü alınarak hazırlanması gerekmektedir⁹. Benzer şekilde "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 5. maddesinde de stratejik planlama süreçlerine **sivil toplum örgütlerinin katılımının** sağlanması öngörülmüştür.¹⁰

Uygulama Aşaması

Belediyelerin stratejik planlama süreçlerine sivil toplum örgütlerinin katılım hakkına dair yukarıda değinilen düzenlemeler nasıl hayata geçirilebilmektedir?

Öncelikle Belediye başkanı ve belediye meclis üyeleri resmen göreve başladıktan sonra belediye başkanlığının strateji planlama çalışmalarının başladığını ve sivil toplum örgütlerinin katılımının beklendiğini açık bir çağrıyla duyurması gerekir. Ne yazık ki uygulamada bu yönde bir açık çağrıyla nadiren karşılaşılmaktadır. Bu nedenle örneğin Mayıs 2019 başlarından itibaren belediye başkanlığından öncelikle stratejik plan çalışmalarının başlatılıp başlatılmadığını ve eğer başlatılmışsa hangi tarihlerde hangi çalışmaların yapılacağını öğrenmek için bir bilgi edinme başvurusu yapmak yerinde olacaktır. Bu başvuruda kullanılabilir bir örnek dilekçe ektedir. (**Bkz. Ek-1**). Ayrıca, bu aşamada, ikamet ettiğiniz belediye nüfusunun 50.000'in üzerinde olup olmadığını kontrol etmeniz de fayda var, çünkü stratejik plan yapma yükümlülüğü nüfusu 50 binden fazla olan belediyeler için yasal yükümlülüktür.

İzleme yapabilmek ve alınan kararları etkilemek için önemli bir araç olduğundan, bilgi edinme başvurusu stratejik plan hazırlama zorunluluğu olmayan nüfusu 50.000'in altındaki belediyelere de yapılabilir.

Ek olarak, belediye yönetimine katılımın sadece stratejik plan hazırlık sürecinden ibaret olmadığını, "hemşehri hukuku" gereği yurttaşların belediye işleriyle ilgili süreçlere her aşamada katılım hakkının bulunduğunu bir kere daha hatırlamak da fayda vardır.

İkinci aşamada eğer sivil toplum örgütlerine stratejik planlama süreçlerine katılımları için açık bir çağrı yoksa, bilgi edinme başvurusundan elde edilen bilgiler doğrultusunda, stratejik planın hazırlanması

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

çalışmalarına katılma talebini içeren bir dilekçeyle belediyeye başvuru yapmak gerekecektir. Dilekçe örneği ekte sunulmaktadır. (Bkz. Ek-2)

Yapılan başvurulara belediyelerin kayıtsız kalmaması beklenir. Ancak yine de çeşitli savunuculuk taktiklerini kullanarak, nüfusu 50.000 üzerinde olan belediyelerin stratejik planlama süreçlerine sivil toplumun katılımının sağlanması talebini yüksek sesle iletmek ve kamuoyuyla paylaşmak da düşünölmelidir.

Yerel yönetimlere katılım mekanizmalarına daha detaylı bir şekilde, önümüzdeki günlerde hazırlayacağımız “Katılım Hakkı” broşüründe değineceğiz. Şimdilik, nüfusu 50.000 üzerinde olan Belediyelerin hazırlamak zorunda oldukları stratejik planla süreçlerine katılımı ilgili iki örnek dilekçeyi dikkatinize sunuyor ve tüm sivil toplum örgütlerine çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Ekler: Örnek Dilekçeler

Aşağıdaki örnek dilekçeler, Ekoloji Kolektifi Derneği tarafından hazırlanan “Stratejik Planlama Yoluyla Belediyelerin Bütçe Yönetimine Halkın Katılımı”¹¹ başlıklı broşürden alınmış, belediye ismi boş bırakılıp, tarihler değıştirilerek ve dernekler mevzuatı gözetilerek aktarılmıştır. Örnek dilekçeleri kullanırken;

✍✍✍✍✍✍

- 1- Yönetim Kurulu olarak belediyenin stratejik planlama sürecine katılım için karar almayı,
- 2- Planlama süreçlerine katılacak temsilcinizi önceden belirlemeyi,
- 3- Derneğinizin antetli kağıdını kullanmayı ve dilekçenizi kaşeyip imzalamayı,
- 4- Dilekçenizi giden evrak olarak kaydetmeyi,
- 5- Cevap için açık adresinizi ve iletişim numaralarını yazmayı,

✍ UNUTMAYINIZ! ✍

Ek-1: BİLGİ EDİNME BAŞVURUSU

(Belediyenin Adı.....) BELEDİYE BAŞKANLIğI

YER:

KONU: (Belediyenin Adı.....) 2019-2023 Dönemi Stratejik Planının Hazırlanma Süreciyle ilgili Bilgi Edinme talebimiz hakkındadır.

TARİH:

GİDEN EVRAK NO:

AÇIKLAMALAR:

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 5. maddesine göre, stratejik planlama sürecinde “kamu idaresi çalışanlarının, kamu idaresinin hizmetlerinden yararlananların, kamu idaresinin faaliyet alanı ve hizmetleri ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının, ilgili kamu idareleri ile diğer paydaşların katılımları sağlanır ve katkıları alınır.”

Sivil Toplum
Geliştirme Merkezi
Derneği

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Bu doğrultuda planlama sürecine katılmak ve katkı sunmak isteyen kuruluşumuz, aşağıdaki bilgi veya bilgileri **bilgi edinme hakkı** doğrultusunda talep etmektedir.

TALEP EDİLEN BİLGİ VEYA BELGELER:

1. Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik doğrultusunda **(Belediyenin Adı.....)** Belediyesi'nde 2019-2023 yıllarını kapsayan stratejik plana yönelik planlama süreci hazırlık süreci başlatıldı ise, başlatılma tarihi ve yayınlanan stratejik plan genelgesinin bir örneğinin tarafımıza gönderilmesini,
 2. Yönetmeliğın 8. maddesine göre, stratejik planlama ekibi tarafından stratejik plan genelgesinin yayımlanmasını müteakip hazırlanması gereken hazırlık programı hazır ise, bu programda yer alan şu hususlara ilişkin bilgi ve belgelerin tarafımıza ulaştırılmasını;
 - a) Stratejik planlama sürecinin aşamaları, bu aşamalarda gerçekleştirilecek faaliyetler ile bu faaliyetlerden sorumlu birim ve kişiler.
 - b) Aşama ve faaliyetlerin tamamlanacağı tarihleri gösteren zaman çizelgesi.
 - c) Stratejik planlama ekibi üyeleri.
 3. Stratejik planlama sürecine ilişkin belediye sınırları içinde, planlama sürecinin başladığına ilişkin duyuru yapıldıysa, buna ilişkin zaman ve içeriğı gösterir bilgi veya belgelerin tarafımıza gönderilmesini,
 4. Planlama sürecine davet edilen, sivil toplum kuruluşu ve yurttaşlar var ise, listesinin ve davet yazısının bir örneğinin tarafımıza gönderilmesini,
 5. Hazırlık programının hangi aşamasında bulunduğuna ilişkin bilgi veya belgelerin tarafımıza gönderilmesini,
 6. Planlama süreciyle ilgili bir önceki planlama döneminden kaynaklanan sorunlara ilişkin stratejik planlamadan sorumlu biriminiz tarafından hazırlanmış bir rapor var ise, bir örneğinin tarafımıza gönderilmesini,
 7. Stratejik planlama sürecine ilişkin ilgili tüm birimlerin hazırladıkları raporların ve görüşlerin bir örneğinin tarafımıza gönderilmesini,
 8. Stratejik planlama sürecine ilişkin belediye bünyesi dışından talep edilmiş ve alınmış görüşlerin birer örneğinin tarafımıza gönderilmesini,
 - 9 Yapılmış ise, 2019-2023 dönemi ıstratejik plan hazırlıkları kapsamındaki SWOT analizi raporunun bir örneğinin tarafımıza gönderilmesini,
- talep ediyoruz.

SONUÇ VE İSTEM: *Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'nun 5. ve 11 maddeleriyle, planlama sürecine katkı sunmak ve katılmak isteyen kuruluşumuza yukarıdaki bilgi veya belgelerin 15 gün içinde gönderilmesini talep eder, istenilen bilgi veya belgelerin Belediye bütçesine külfet olmaması için, gerekirse bu belgelerin CD veya bellek çubuğı ortamında çoğaltılarak da tarafımıza gönderebileceğınızı bilgilerinize sunarız.*

Sivil Toplum
Geliştirme Merkezi
Derneğı

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Ek-2: Stratejik Planlama Sürecine Katılım İçin Örnek Dilekçe (Nüfusu 50.000 üzerinde olan belediyeler için)

(Belediyenin Adı.....) BELEDİYE BAŞKANLIğI'NA

YER:

KONU: (Belediyenin Adı.....) Belediyesi stratejik planlama sürecine katılım ve stratejik plana katkı talebiyle dilekçe hakkımızın kullanılması hakkındadır.

TARİH:

GİDEN EVRAK NO:

AÇIKLAMALAR:

Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plana, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre stratejik plan denilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9. maddesinde belirtildiği üzere, "kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar."

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Stratejik Plan ve Performans Programı" başlıklı 41. maddesine göre de, nüfusu 50.000'in üstünde olan belediyelerde stratejik plan yapılması zorunludur.

Yine bu maddeye göre, "Belediye başkanı, mahalli idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma planı ve programı ile varsa bölge planına uygun olarak stratejik plan ve ilgili olduğu yılbaşından önce de yıllık performans programı hazırlayıp belediye meclisine sunar. **Stratejik plan, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve belediye meclisi tarafından kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.**

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesine göre, stratejik planlama sürecinde "kamu idaresi çalışanlarının, kamu idaresinin hizmetlerinden yararlananların, kamu idaresinin faaliyet alanı ve hizmetleri ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının, ilgili kamu idareleri ile diğer paydaşların katılımları sağlanır ve katkıları alınır."

SONUÇ VE İSTEM:

Bu hükümler doğrultusunda **Derneğimiz**, 2019-2024 yıllarını kapsayacak olan stratejik planlama çalışmalarına katılmak istemektedir. Bu doğrultuda, stratejik planlama çalışmaları hakkında tarafımızın bilgilendirilmesini, stratejik planlama sürecine katılımımızın sağlanmasını ve stratejik plana yönelik katkılarımızın alınması için toplantılara davet edilmemizi, ayrıca 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun'un 7. maddesine göre talebimiz hakkında 30 gün içinde gerekçeli olarak tarafımıza yanıt verilmesini talep ediyoruz.

Sivil Toplum
Geliştirme Merkezi
Derneği

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Son Notlar

¹ Kuşkusuz ki, yerel yönetimlerde karar verme süreçlerine yurttaşların aktif ve etkili katılımı sadece stratejik planlama süreçlerinden ibaret değildir. Bununla birlikte bu bilgi notu doğrudan belediyelerin stratejik planlama süreçlerine sivil toplum örgütlerinin katılımına odaklanmıştır. Ancak yerel yönetimlere katılım hakkının boyutları konusunda özet bir bilgi için Yurttaşlık Derneği'nin hazırladığı Sivil Toplum Aktif Yurttaşlık El Kitabına bakılabilir <<https://goo.gl/UJKUeE>> web sitesinde mevcuttur.

² Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi Madde 21, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi Madde 25, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek Protokol No1, Madde 3.

³ Avrupa Konseyi Sözleşmesi, Additional Protocol to the European Charter of Local Self-Government on the right to participate in the affairs of a local authority, Council of Europe Treaty Series - No. 207, Utrecht, 16.XI.2009. Türkiye sözleşmeyi henüz onaylayıp, yürürlüğe koymuş değildir.

⁴ Gençlerin Yerel ve Bölgesel Yaşama Katılımına İlişkin Yeniden Düzenlenmiş Avrupa Şartı, Avrupa Yerel ve Bölgesel İdareler Meclisince Kabul edilmiştir (10. oturum – 21 Mayıs 2003 – 128 No.lu Tavsiye Kararına Ek)

⁵ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası Madde 6, Madde 67, Madde 90.

⁶ İyi Demokratik Yönetişim 12 İlkesi, Avrupa Konseyi Yerel Yönetim Reformu Uzmanlık Merkezi, Çeviri ve Hazırlık Sivil Toplum Geliştirme Merkezi, <http://www.stgm.org.tr/tr/icerik/detay/iyi-demokratik-yonetisimin-12-ilkesi-brosuru-turkce-yayinlandi> web sitesinde mevcuttur. Son erişim 14.3.2019.

⁷ Belediyeler Kanunu (Kanun No: 5393; Kabul Tarihi: 3/7/2005 Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 13/7/2005 Sayı : 25874):

"Hemşehri hukuku

Madde 13- Herkes ikamet ettiği beldenin hemşehrisidir. Hemşehrilerin, belediye karar ve hizmetlerine katılma, belediye faaliyetleri hakkında bilgilendirme ve belediye idaresinin yardımlarından yararlanma hakları vardır. Yardımların insan onurunu zedelemeyecek koşullarda sunulması zorunludur.

Belediye, hemşehriler arasında sosyal ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi ve kültürel değerlerin korunması konusunda gerekli çalışmaları yapar. Bu çalışmalarda üniversitelerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sendikaların, sivil toplum kuruluşları ve uzman kişilerin katılımını sağlayacak önlemler alınır.

Belediye sınırları içinde oturan, bulunan veya ilişkisi olan her şahıs, belediyenin kanunlara dayanan kararlarına, emirlerine ve duyurularına uymakla ve belediye vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarını ödemekle yükümlüdür"

⁸ Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu (Kanun No: 5018; Resmi Gazete Tarih: 24/12/2003 Sayı : 25326)
"Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme(2)

Madde 9'un devamı şu hükümleri içerir:

"Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.

Stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitine, stratejik planların politikalar, kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir. (2)

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/30 md.) Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlar.

Kamu idareleri bütçelerini, stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir. (2)

Sivil Toplum
Geliştirme Merkezi
Derneği

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

Cumhurbaşkanı tarafından ilgili kamu idaresi için uygun görülen performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir. (2)

(2) 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 213 üncü maddesiyle bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "kalkınma planları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar," ibaresi ve üçüncü fıkrasında yer alan "stratejik planların" ibaresinden sonra gelmek üzere "politikalar," ibaresi eklenmiş ve aynı fıkrada yer alan "esasların belirlenmesine Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir" ibaresi "esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir" şeklinde, beşinci fıkrasında yer alan "hususları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir" ibaresi "hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir" şeklinde, altıncı fıkrasında yer alan "Hazine ve Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve ilgili kamu idaresi tarafından birlikte tespit edilecek olan" ibaresi "Cumhurbaşkanı tarafından ilgili kamu idaresi için uygun görülen" şeklinde değiştirilmiştir."

⁹ Belediyeler Kanunu (Kanun No: 5393; Kabul Tarihi: 3/7/2005 Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 13/7/2005 Sayı : 25874) "Madde 41: Belediye başkanı, mahallî idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plânı ve programı ile varsa bölge plânına uygun olarak stratejik plân ve ilgili olduğu yıl başından önce de yıllık performans programı hazırlayıp belediye meclisine sunar. Stratejik plân, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve belediye meclisi tarafından kabul edildikten sonra yürürlüğe girer. Nüfusu 50.000'in altında olan belediyelerde stratejik plân yapılması zorunlu değildir. Stratejik plân ve performans programı bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve belediye meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir."

¹⁰ Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Resmi Gazete 26 Şubat 2018 PAZARTESİ, Sayı: 30344):

"Genel ilkeler

MADDE 5 – (1) Stratejik planlama sürecinde aşağıdaki genel ilkelere uyulur:

- a) Stratejik planlar bilfiil kamu idarelerince ve idarelerin kendi çalışanları tarafından hazırlanır.
- b) Kamu idaresi çalışanlarının, kamu idaresinin hizmetlerinden yararlananların, kamu idaresinin faaliyet alanı ve hizmetleri ile ilgili **sivil toplum kuruluşlarının**, ilgili kamu idareleri ile diğer paydaşların katılımları sağlanır ve katkıları alınır.
- c) Taşra teşkilatı bulunan kamu idareleri, stratejik plan hazırlama sürecinde hedef ve performans göstergelerini taşra teşkilatlarıyla işbirliği içerisinde belirler.
- ç) Çalışmalar, üst yönetici başkanlığında, tüm birimlerin aktif katılım ve katkılarıyla strateji geliştirme biriminin koordinatörlüğünde yürütülür.
- d) Stratejik planlama sürecinin etkili ve etkin bir şekilde yürütülmesinden tüm birimler sorumludur.
- e) Kamu idareleri için uzun süreli analiz gerektiren çalışmalar stratejik plan hazırlık sürecinden önce özel bir çalışma olarak başlatılır.
- f) Taşra teşkilatı bulunan kamu idarelerinde, taşra teşkilatlarının stratejik yönetim kapasitesinin artırılmasına yönelik önlemler merkez teşkilatınca alınır.
- g) İlgili tüm kamu idareleri birbirleri ile uyum, işbirliği ve eşgüdüm içerisinde çalışır.
- ğ) Stratejik plan hazırlama süreci Bakanlık ile yakın işbirliği içerisinde yürütülür.
- h) Kamu idarelerinin stratejik planları; Kanuna, bu Yönetmeliğe, Kılavuza, rehberlere ve Bakanlıkça yayımlanan stratejik planlamaya ilişkin tebliğlere uygun olarak hazırlanır."

¹¹ Stratejik Planlama Yoluyla Belediyelerin Bütçe Yönetimine Halkın Katılımı, Yayına Hazırlayanlar: Fevzi Özlüer, Serde Atalay, Ekoloji Kolektifi Derneği, Temmuz, 2018, 1. Baskı, s. 17-20, <<http://ekolojikolektifi.org/wp-content/uploads/2018/08/Stratejik-Planlama.pdf>> web sitesinde mevcuttur. Son erişim 14.3.2019.

Sivil Toplum
Geliştirme Merkezi
Derneği

